Seborea u dojčiat

Zverejnené: 6. júna 2023 | Autor: Ing. Mária Lamparská

Seboroická dermatitída je chronické, zápalové ochorenie kože, ktoré spôsobuje začervenanie a nerovnomernú mastnú šupinatú vyrážku u dojčiat a malých detí. Môže trvať niekoľko týždňov až mesiacov, no zriedkavo aj roky. Vyskytuje sa na koži v oblasti výskytu chĺpkov a na miestach, kde sa trie pokožka alebo sú mazové žľazy. Seboroická dermatitída, ktorá sa vyskytuje vo vlasovej pokožke, sa označuje aj ako mliečna chrasta. Vyrážky vo vlasovej pokožke bývajú zhrubnuté, žltej alebo bielej farby. Táto dermatitída postihuje aj oblasť obočia, plienkovú oblasť, pokožku za ušami, pod krkom či podpazuším. Vyrážka v záhyboch býva skôr vlhká, červenej farby. Tieto vyrážky nebolia ani nesvrbia a dieťa o nich častokrát ani nevie. Zväčša vymiznú samé vo veku 4 až 6 mesiacov. Až 71% detí vo svete, vo veku do 3 mesiacov života, je postihnutých týmto ochorením a to bez ohľadu na klimatické pásmo.

Na vznik a pretrvávanie seboroickej dermatitídy má vplyv rast kvasiniek na pokožke dieťaťa, oleje prirodzene sa nachádzajúce v pokožke či materské hormóny nachádzajúce sa v tele dieťaťa po pôrode.

Hypotéza vzniku detskej seboroickej dermatitídy

Pri seboroickej dermatitíde býva v postihnutej pokožke veľmi často prítomná kvasinka druhu Malassezia. Tento druh kvasinky žije z lipidov na našej pokožke a degraduje maz tak, že uvoľňuje niektoré mastné kyseliny z triglyceridov metabolizáciou nasýtených mastných kyselín. Na pokožke tak zanechávajú len nenasýtené mastné kyseliny. Takto zmenený maz preniká do stratum corenum a narúša kožnú bariéru pokožky. Následne dochádza k zápalu, podráždeniu a odlupovaniu pokožky.

Predpokladá sa, že hormóny matky, ktoré zostali v tele dieťaťa po pôrode majú súvis s nadmernou produkciou mazu na pokožke, pretože produkcia mazu závisí od koncentrácie hormónov v tele. Túto hypotézu posilňuje skutočnosť, že seborea sa vracia v období puberty, keď stúpa produkcia androgénov.

Liečba seboroickej dermatitídy u dojčiat

Liečba spočíva v zmäkčovaní šupiniek na pokožke a v následnom mechanickom odstránení týchto šupiniek šampónovaním a česaním. Na zmäkčenie šupiniek sa používajú **oleje**, najlepšie s nízkym obsahom kyseliny olejovej, ktorá môže zhoršiť prejavy ekzému tým, že narušuje prirodzenú lipidovú bariéru pokožky (olivový olej). Preto sa v súčasnosti uprednostňuje hroznový či jojobový olej. Po zmäkčení chrást nasleduje ich vyčesávanie mäkkou kefkou pre dojčatá (nesmú sa chrasty odlupovať silou). Následne je vhodné každodenné šampónovanie vlasov jemným dojčenským šampónom až do vymiznutia prejavov.

Pri seboroickej dermatitíde na pokožke je vhodné liečbu konzultovať s lekárom.

Veľmi dobré účinky u dojčiat má aj **Licochalcon A**, čo je výťažok z koreňa sladkého drievka (Glycyrrhiza Inflata). Jeho účinok spočíva v znižovaní produkcie kožného mazu. Taktiež má antibakterálne a protizápalové účinky.

Keratolytiká sa používajú na odstránenie mliečnej chrasty. Kyselina salicylová sa môže aplikovať u dojčiat len s veľkou opatrnosťou, pretože ak prenikne cez porušenú pokožku či sliznice (oči, nos, ústa, genitálie do tela, tak sa akumuluje v tele a môže spôsobiť chronickú toxicitu). To je dôvod, prečo sa deťom mladším ako 6 mesiacov neodporúča aplikácia topickej formy s obsahom kyseliny salicylovej vôbec a deťom starším ako 6 mesiacov by sa mala aplikovať táto forma s maximálnou koncentráciou 1% a to krátkodobo na malé plochy. U detí do 6 mesiacov života je možné použiť 5% Urea-emulgél pri potrebnom keratolytickom účinku.

Recept na IPL:

Urea

Glyceroli 85% aa 5,0 g

Olivea olei raffin. 54,0g (ak je možné nahradíme hroznovým či jojobovým olejom)

Polysorbati 80 1,0 g

Gelati carbomeri 0,7% ad 100,0 g

M.f. gelat.

D.S. na odstránenie šupín, na noc naniesť a ráno zmyť

Pri vážnejších a pretrvávajúcich problémoch je možné po zvážení lekára použiť topické liekové formy s obsahom ketokonazolu či 1% hydrokortizónu.

Prejavy infikovanej seboroickej dermatitídy

Ak sa používa nesprávna liečba alebo ak sú chrastičky fyzicky narušené trením, môže dôjsť k vzniku infekcie, pľuzgierov, veľkých chrást a býva prítomný zápach a vytekajúca kvapalina.

Seborea ako prejav ochorenia

Ak je pri seborei prítomná aj hnačka či neprospievanie dieťaťa, môže ísť aj o prejav imunodeficiencie.

Bolo dokázané, že orálnym doplnením omega mastných kyselín sa zlepšila liečba dekubitov a stazovej dermatitídy. Mastné kyseliny prijaté potravinami tiež ovplyvňujú priebeh seboroickej dermatitídy.

Ing. Mária Lamparská